

Opinia
o ustawie o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz niektórych
innych ustaw
(druk nr 723)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa zmienia ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń oraz ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zgodnie z uzasadnieniem projektu, nowelizacja ma na celu dostosowanie prawa krajowego do aktualnego stanu prawa wspólnotowego w zakresie bezpieczeństwa żywności. Ustawa wprowadza także zmiany polegające na doprecyzowaniu przepisów, które budzą wątpliwości interpretacyjne, są niejasne lub mało precyzyjne, uwzględniając doświadczenia wynikające ze stosowania przepisów ustawy.

Nowelizacja ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia obejmuje w szczególności następujące kwestie:

- doprecyzowanie zakresu przedmiotowego ustawy poprzez wskazanie, iż ustawa określa wymagania zdrowotne żywności w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniach Unii Europejskiej (art. 1 pkt 2),
- doprecyzowanie przepisów dotyczących środków spożywczych niespełniających wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności (art. 1 pkt 6),
- wprowadzenie klauzuli umożliwiającej wprowadzenie do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej środków spożywczych, które nie spełniają wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, jeżeli zostały one wyprodukowane lub wprowadzone do obrotu w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, wyprodukowane w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo wyprodukowane lub wprowadzone do obrotu w Republice Turcji, zgodnie z prawem tych państw, w zakresie, w jakim korzystają ze swobody przepływu towarów na podstawie

- umów zawartych ze Wspólnotą Europejską, pod warunkiem, że nie stanowią zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka (art. 1 pkt 6),
- rezygnację z katalogu zamkniętego środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zawartego w art. 24 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (art. 1 pkt 16),
  - wprowadzenie elektronicznego systemu powiadomień Głównego Inspektora Sanitarnego o pierwszym wprowadzeniu do obrotu produktów takich jak: preparaty do początkowego żywienia niemowląt, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementy diety, środki spożywcze, do których dodawane są witaminy, składniki mineralne lub inne substancje (art. art. 1 pkt 18; art. 29 ustawy zmienianej),
  - zmianę zakresu zagadnień, które mogą podlegać wyjaśnieniu w ramach postępowania przeprowadzanego przez Głównego Inspektora Sanitarnego (art. 1 pkt 19),
  - rozszerzenie katalogu jednostek, które będą przedkładać opinie o produkcie objętym powiadomieniem o wprowadzeniu produktu po raz pierwszy do obrotu, o Zespół do Spraw Suplementów Diety (art. 1 pkt 20); Zespół ten zostanie utworzony na podstawie art. 9 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (art. 3),
  - wprowadzenie przepisów umożliwiających znakowanie środków spożywczych oświadczeniami żywieniowymi i zdrowotnymi (art. 1 pkt 31),
  - wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym dokumentacja potwierdzająca stan zdrowia osób pracujących w styczności z żywnością powinna być przechowywana w miejscu wykonywania pracy tych osób (art. 1 pkt 34),
  - rezygnację z obowiązku pobierania i przechowywania próbek wszystkich potraw wchodzących w skład każdego posiłku przez zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego (art. 1 pkt 42),
  - doprecyzowanie katalogu podmiotów uprawnionych do urzędowej kontroli żywności oraz ich kompetencji (art. 1 pkt 43),
  - uchylenie art. 74 ustawy upoważniającego Ministra Zdrowia do wydania rozporządzenia regulującego procedury w zakresie urzędowych kontroli żywności wykonywanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (art. 1 pkt 44),
  - umożliwienie obciążania kosztami związanymi z czynnościami wykonywanymi w ramach urzędowych kontroli nie tylko producentów środków spożywczych, ale również podmiotów odpowiedzialnych za towar w obrocie, jeżeli w trakcie kontroli zostaną ujawnione nieprawidłowości (art. 1 pkt 45),
  - modyfikację przepisów karnych i przepisów o karach pieniężnych.

Zmiany w ustawie - Kodeks wykroczeń polegają na dostosowaniu terminologii do zmienianych ustaw.

Nowelizacja ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przewiduje rezygnację z prowadzenia odrębnej książki kontroli sanitarnej na potrzeby kontroli przeprowadzanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Stosowana będzie jedna książka kontroli wprowadzona przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Na mocy ustawy powołany zostanie również Zespół do spraw Suplementów Diety w ramach Rady Sanitarno-Epidemiologicznej jako organ opiniotwórczo-doradczy Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie spraw związanych z wydawaniem opinii o produktach objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu.

W przepisach przejściowych przewidziano w szczególności, iż środki spożywcze niespełniające wymagań przewidzianych nowelizacją, wyprodukowane i wprowadzone do obrotu lub przeznaczone do wprowadzenia do obrotu przed dniem jej wejścia w życie będą mogły pozostawać w obrocie do wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak niż do upływu daty minimalnej trwałości albo terminu przydatności do spożycia. Natomiast opakowania środków spożywczych lub etykiety zawierające oznakowanie niespełniające nowych wymagań wyprodukowane i wprowadzone do obrotu lub przeznaczone do wprowadzenia do obrotu przed dniem wejścia w życie opiniowanej ustawy będą mogły być stosowane nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, a w przypadku opakowań zwrotnych o trwałym oznakowaniu do wyczerpania się zapasów.

Ustawa, co do zasady, wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Wyjątki obejmują zmiany odnoszące się do wymagań dotyczących substancji dodatkowych do żywności (wejdą one w życie 20 stycznia 2010 r.) oraz zmiany odnoszące się do wymagań dotyczących aromatów i składników żywności o właściwościach aromatyzujących (wejdą one w życie 20 stycznia 2011 r.).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 55. posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2009 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym. Na etapie prac w Sejmie do projektu wprowadzone zostały zmiany polegające w szczególności na:

- modyfikacji aktualnie obowiązującej definicji pojęcia "dobra praktyka produkcyjna" oraz pojęcia "naturalna woda mineralna" (art. 1 pkt 3 lit. c i e),
- wprowadzeniu przepisu, wskazującego, że najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości pestycydów, które mogą znajdować się w środkach spożywczych lub na ich powierzchni,

określane są w rozporządzeniu nr 396/2005 (art. 1 pkt 14 i 52); aktualnie kwestie te reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia wydane na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia,

- uzupełnieniu katalogu organów urzędowej kontroli żywności o organy Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz organy Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej (art. 1 pkt 43),
- wydłużeniu, z 12 do 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, okresu, w którym możliwe jest stosowanie opakowań i etykiet niespełniających wymagań ustawy, a także umożliwieniu stosowania opakowań zwrotnych o trwałym oznakowaniu do wyczerpania się zapasów (art. 4 ust. 2).

W pozostałym zakresie nie dokonano zmian, które w sposób istotny zmieniłyby meritum rozwiązań zaproponowanych w przedłożeniu rządowym.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) art. 1 pkt 18, art. 28 ust. 1 i 3 – art. 28 ust. 1 przewiduje, że do środków spożywczych mogą być dodawane w szczególności inne niż witaminy i składniki mineralne, składniki o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym. Jednocześnie w ust. 3 tego artykułu ustawodawca mówi o stosowaniu substancji innych niż witaminy i składniki mineralne. Z kontekstu art. 28 wynika, iż ustawodawca stanowiąc w jednym ustępie o składnikach, w drugim o substancjach ma na względzie to samo pojęcie. Mając na uwadze § 10 Zasad techniki prawodawczej nakazujący zachowanie konsekwencji terminologicznej w aktach normatywnych należałoby ujednolicić terminologię przytoczonych przepisów. Analiza innych przepisów ustawy (np. nowelizowanego art. 30 ust. 1 pkt 1 lit. b) prowadzi do wniosku, iż prawdopodobnie art. 28 w ust. 1 powinien stanowić o innych **substancjach** o działaniu odżywczym. Przyjęta interpretację uzasadniają również m.in. definicja "suplementu diety" (art. 3 pkt 39) oraz tytuł rozporządzenia nr 1925/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych **substancji**.

Ponadto nasuwa się pytanie o wzajemną relację pojęć: "substancja o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" oraz "substancja wykazująca efekt odżywczy lub inny fizjologiczny". W aktualnie obowiązującej ustawie m.in. w definicji "suplementu diety" oraz w art. 27 ust. 1 i ust. 7 pkt 2 posłużono się bowiem drugim z tych pojęć. Przyjmując, iż oba te pojęcia są tożsame należałoby również w tym zakresie ujednolicić terminologię ustawy.

Propozycja poprawki:

- w art. 1:
  - a) w pkt 18, w art. 28 w ust. 1 wyrazy "składniki o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" zastępuje się wyrazami "substancje wykazujące efekt odżywczy lub inny fizjologiczny",
  - b) w pkt 19 w lit. a, w ust. 1 w pkt 1 w lit. b wyrazy "o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" zastępuje się wyrazami "wykazujące efekt odżywczy lub inny fizjologiczny";

- 2) art. 1 pkt 18, art. 28 ust. 3 – przepis ten przyznaje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia kompetencję do określenia, w drodze rozporządzenia, zakazów lub ograniczeń w stosowaniu niektórych substancji innych niż witaminy i składniki mineralne w produkcji określonych środków spożywczych (upoważnienie ma charakter fakultatywny). W związku z tak sformułowaną delegacją pojawiają się wątpliwości, czy po pierwsze przekazany do uregulowania tym przepisem zakres nie stanowi przypadkiem materii ustawowej, a po drugie czy wytyczne sformułowane w art. 28 ust. 2, do którego odsyła omawiana delegacja, odnoszą się także do zakresu spraw przekazanych do uregulowania w ust. 3, a jeśli tak czy są one wystarczające. Generalną zasadą jest, iż w procesie produkcji środka spożywczego mogą być do niego dodawane substancje inne aniżeli witaminy i składniki mineralne. Warunkiem, który musi być spełniony jest konieczność uwzględnienia w procesie produkcji wymagań wynikających z rozporządzenia nr 1925/2006. Delegacja zmierza do tego, aby minister mógł w akcie podstawowym ograniczyć w pewnym zakresie tę zasadę. W przypadku jeżeli ewentualne zakazy lub ograniczenia ingerowałyby w konstytucyjną wolność działalności gospodarczej może pojawić się argument, iż art. 28 ust. 3 i wydane na jego podstawie przepisy są niekonstytucyjne ponieważ, zgodnie z art. 22 Konstytucji ograniczenie wolności działalności gospodarczej może nastąpić tylko w drodze ustawy. Uznanie, że w odniesieniu do art. 28 ust. 3 brak jest wytycznych albo wytyczne te są niedostateczne grozi uznaniem przepisu za naruszający art. 92 ust. 1 Konstytucji;

- 3) art. 1 pkt 18, art. 29 ust. 2 pkt 7 – przepis ten przewiduje, iż w powiadomieniu o wprowadzeniu lub zamiarze wprowadzenia po raz pierwszy do obrotu środka spożywczego wskazuje się m.in. nazwę podmiotu powiadamiającego. Mając na względzie, iż stosowanego powiadomienia dokonuje podmiot działający na rynku

spożywczym, fakt, że zgodnie z art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 178/2002 podmiotem takim może być również osoba fizyczna oraz, że w myśl przepisów Kodeksu cywilnego (m.in. art. 43³) osoba fizyczna działa w obrocie prawnym pod swoim imieniem i nazwiskiem (pod nazwą występuje osoba prawna) należałoby wprowadzić stosowaną poprawkę, która skoreluje analizowany przepis z przytoczonymi regulacjami. Dodatkowym argumentem przemawiającym za poprawką jest treść art. 64 ust. 2 pkt 1 w nowym brzmieniu (art. 1 pkt 38 lit. c opiniowanej ustawy)

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 18, w art. 29 w ust. 2 w pkt 7 wyraz "nazwę" zastępuje się wyrazami "imię i nazwisko albo nazwę";
- 4) art. 1 pkt 18, art. 29 ust. 4 – z przepisu tego wynika, że stosownego powiadomienia dokonuje się w formie dokumentu elektronicznego powstałego przez wprowadzenie danych do elektronicznego formularza powiadomienia, **z zastrzeżeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy**. W związku z tym zastrzeżeniem nasuwa się pytanie, czy oznacza ono, iż dane stanowiące tajemnicę w ogóle nie znajdują się w powiadomieniu, czy też przeciwnie znajdują się w powiadomieniu, ale w tym zakresie będzie ono miało inną niżeli elektroniczną formę (ustawodawca nie przesądza jaką). Z dodawanego art. 30 ust. 6 wynika, że dane takie objęte będą powiadomieniem (nie będą jednak publikowane na stronie internetowej; z art. 30 ust. 4 wynika, że rejestr obejmuje dane wprowadzone w sposób, o którym mowa w art. 29 ust. 4). Dokonując powiadomienia podmiot działający na rynku spożywczym będzie miał wątpliwość, czy w stosownym formularzu elektronicznym zamieszczać dane stanowiące jego tajemnicę, czy też nie. Celem dokonanego zastrzeżenia jest zapewne zagwarantowanie ochrony interesu przedsiębiorcy. Jak się wydaje ten cel ustawodawca realizuje dostatecznie w dodawanym art. 30 ust. 6, który przesądza, że dane objęte tajemnicą przedsiębiorstwa nie będą publikowane. W związku z tym, dążąc do wyeliminowania możliwych wątpliwości interpretacyjnych w propozycji poprawki skreśla się kwestionowane zastrzeżenie w art. 29 ust. 4. Gdyby jednak wolą ustawodawcy było wyłączenie z katalogu danych objętych powiadomieniem tych informacji, które stanowią tajemnicę przedsiębiorcy musiałoby to znaleźć wyraz wprost w art. 29.

Propozycja poprawki (przy założeniu, że dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorcy znajdują się w powiadomieniu):

- w art. 1 w pkt 18, w art. 29 w ust. 4 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy";

ALBO

Propozycja poprawki (przy założeniu, że dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorcy nie znajdują się w powiadomieniu):

- w art. 1 w pkt 18, w art. 29:
  - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2. W powiadomieniu nie podaje się danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy.",
  - b) w ust. 4 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy";
- w art. 1 w pkt 19 w lit. c, w ust. 6 skreśla się wyrazy ", z wyłączeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy";

- 5) art. 1 pkt 19 lit. a, art. 30 ust. 2 – w nowelizowanym art. 30 ust. 1 ustawodawca stanowi o "postępowaniu mającym na celu wyjaśnienie" określonych okoliczności. Odnosząc się do tego postępowania w innych przepisach ustawy ustawodawca konsekwentnie posługuje się formułą "postępowanie, o którym mowa w ust. 1". W żadnym z przepisów ustawy postępowanie to nie jest określone jako postępowanie wyjaśniające. W związku z tym oraz mając na względzie zachowanie konsekwencji terminologicznej w ustawie należałoby skreślić we wskazanym przepisie wyraz "wyjaśniającego".

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 19 w lit. a, w ust. 2 skreśla się wyraz "wyjaśniającego";
- 6) art. 1 pkt 20, art. 31 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 – zgodnie z art. 31 ust. 4 podmiot zobowiązany do przedłożenia opinii jednostki naukowej może fakultatywnie przedłożyć opinię właściwej krajowej jednostki naukowej lub opinię właściwej jednostki naukowej innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Z tego przepisu wynika więc, że w tym zakresie podmiot działający na rynku spożywczym ma swobodę wyboru. Z przepisu art. 30 ust. 1 pkt 2 wynika coś innego, a mianowicie że Główny Inspektor Sanitarny może zobowiązać taki podmiot do przedłożenia opinii właściwej krajowej jednostki naukowej. Oznacza to

wyłączenie swobody takiego podmiotu w zakresie wyboru opiniującej jednostki naukowej. Mając na względzie zapewnienie spójności ustawy, rozumianej jako konieczność wyeliminowania przepisów sprzecznych ze sobą, należałoby wprowadzić niżej zaproponowaną poprawkę.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 20, w art. 31:
  - a) w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy "wymienionej w wykazie, o którym mowa w ust. 6 pkt 3",
  - b) w ust. 4 po wyrazach "krajowej jednostki naukowej" dodaje się wyrazy "wymienionej w wykazie, o którym mowa w ust. 6 pkt 3,";

- 7) art. 1 pkt 32, art. 53 ust. 1 - mając na względzie, iż ustawodawca w nowelizowanym art. 3 ust. 3 pkt 9 sformułował definicję "dobrej praktyki produkcyjnej" w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej, należy posługiwać się tą definicją w dalszych przepisach ustawy. Mając to na względzie proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. Jednocześnie w związku z przyjętą przez ustawodawcę techniką formułowania skrótów tytułów rozporządzeń unijnych proponuje się umieszczenie skrótu zawartego w art. 53 ust. 1 w słowniczku ustawy (w definicji pojęcia "dobra praktyka produkcyjna"), w którym po raz pierwszy odesłano do rozporządzenia nr 2023/2006.

Propozycja poprawki:

- w art. 1:
  - a) w pkt 3 w lit. c, w pkt 9 po wyrazach "(Dz. Urz. UE L 384 z 29.12.2006, str. 75)" dodaje się wyrazy ", zwanego dalej "rozporządzeniem nr 2023/2006""",
  - b) w pkt 32, w art. 53 w ust. 1 skreśla się wyrazy "określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. Urz. UE L 384 z 29.12.2006, str. 75), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 2023/2006"";

- 8) art. 1 pkt 43, art. 73 ust. 1 pkt 1 lit. a i c – mając na względzie treść dodawanego do ustawy nowelizującej art. 3a, zgodnie z którym państwa niebędące członkami Unii Europejskiej ustawodawca nazywał będzie "państwami trzecimi", nasuwa się pytanie dlaczego w art. 73 ust. 1 pkt 1 lit. a i c nie posłużono się konsekwentnie tym pojęciem.

W celu wyeliminowania możliwych wątpliwości interpretacyjnych należałoby we wskazanych przepisach posłużyć się sformułowaniem "państwo trzecie". Analogiczna uwaga dotyczy art. 79 ust. 1 (art. 1 pkt 47 nowelizacji).

Propozycja poprawki:

- w art. 1:
  - a) w pkt 43, w art. 73 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a i c wyrazy "niebędących członkami Unii Europejskiej" zastępuje się wyrazem "trzecich",
  - b) w pkt 47, w art. 79 w ust. 1 wyrazy "niebędących członkami Unii Europejskiej" zastępuje się wyrazem "trzecich";

- 9) art. 1 pkt 43, art. 73 ust. 1 – zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej dotyczącymi oznaczania jednostek redakcyjnych ustawodawca nadając nowe brzmienie jednostce redakcyjnej (artykułowi, ustępowi) zawierającej wyliczenie powinien w obrębie tego wyliczenia zachować ciągłość numeracji. Oznaczenie jednostki redakcyjnej (fragmentu jednostki redakcyjnej) z literą przewidziane jest na okoliczność dodawania nowych jednostek (ich fragmentów) do przepisów już obowiązujących. W związku z powyższym w art. 73 w ust. 1, któremu ustawodawca nadaje nowe brzmienie, niedopuszczalne jest posłużenie się punktami z literą (pkt 1a i 2a). Dlatego też w niżej zaproponowanej poprawce zmieniono oznaczenia w ramach dokonywanego w ust. 1 wyliczenia oraz wprowadzono niezbędne konsekwencje tej zmiany.

Propozycja poprawki:

- w art. 1:
  - a) po pkt 34 dodaje się pkt ... w brzmieniu:
    - "...) art. 60 otrzymuje brzmienie:
      - "Art. 60. Główny Inspektor Sanitarny i Główny Lekarz Weterynarii, stosownie do kompetencji określonych w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 3, są organami właściwymi w zakresie zadań, o których mowa w art. 7 i 8 rozporządzenia nr 852/2004, dotyczących krajowych poradników dobrej praktyki higienicznej oraz wdrażania i stosowania zasad systemu HACCP.";
  - b) w pkt 43, w art. 73:
    - w ust. 1 pkt 1a oznacza się jako pkt 2, pkt 2 jako pkt 3, pkt 2a jako pkt 4 oraz pkt 3 jako pkt 5,
    - w ust. 3 wyrazy "ust. 1 pkt 3" zastępuje się wyrazami "ust. 1 pkt 5",

c) po pkt 46 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 78 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) laboratoria organów, o których mowa w art. 73 ust. 1 pkt 5;"",

d) po pkt 47 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 88 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego oraz nad wykonywaniem urzędowych kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego w zakresie określonym w art. 73 ust. 1 pkt 3 sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia."";

10) art. 1 pkt 43, art. 73 ust. 5 – mając na względzie poprawność gramatyczną przepisu upoważniającego proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 43, w art. 73 w ust. 5 wyrazy "wojska obce przebywające" zastępuje się wyrazami "wojsk obcych przebywających";

11) art. 1 pkt 47, art. 79 ust. 2 i 3 – w związku z wejściem w życie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE C 115) należy mieć na względzie, iż posługuje się on pojęciem terytorium Unii Europejskiej, a nie terytorium Wspólnoty Europejskiej (o "terytorium Unii" mówią art. 77 ust. 2 lit. c, art. 153 ust. 1 lit. g oraz 196 ust. 1 lit. a i b TFUE). Konsekwencją zmiany proponowanej w nowelizowanym art. 79 ust. 2 i 4 będzie zmiana art. 83 ust. 2 pkt 1, w którym ustawodawca również posłużył się pojęciem terytorium Wspólnoty Europejskiej (ponieważ nie zmieni się treść przepisu upoważniającego dotychczasowe rozporządzenie wydane na podstawie art. 83 ust. 2 pkt 1 zachowa moc obowiązującą).

Propozycja poprawki:

- w art. 1:

a) w pkt 47, w art. 79 w ust. 2 i 4 wyrazy "Wspólnoty Europejskiej" zastępuje się wyrazami "Unii Europejskiej",

b) po pkt 47 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 83 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych - wykaz przejść granicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez które środki spożywcze oraz materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością mogą być wprowadzane na terytorium Unii Europejskiej,";"

12) art. 1 pkt 48 lit. b, art. 100 ust. 1 pkt 11 – rozdział VIII, do którego odsyła ustawodawca w art. 100 ust. 1 pkt 11 zawarty jest w załączniku nr II do rozporządzenia nr 852/2004. Mając na względzie Zasady techniki prawodawczej dotyczące formułowania odesłań należałoby wprowadzić niżej zaproponowaną poprawkę, która precyzyjnie wskazuje gdzie należy szukać przepisu, do którego następuje odesłanie. Jest to szczególnie ważne, jeśli wziąć pod uwagę, iż jest to przepis karny.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 48 w lit. b, w pkt 11 po wyrazach "mowa w" dodaje się wyrazy "załączniku II"

13) art. 1 pkt 49 lit. a tiret drugie, art. 103 ust. 1 pkt 1a art. 11 i art. 12 – mając na względzie, iż dodawany art. 103 ust. 1 pkt 1a wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy oraz termin rozpatrywania ustawy przez Senat należy stwierdzić, że przepis ten wejdzie w życie (z dużą dozą prawdopodobieństwa) po dniu 20 stycznia 2010 r. W tym samym terminie wejdzie w życie art. 11, który przewiduje, że art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a utraci moc z dniem 20 stycznia 2010 r. Może więc dojść do sytuacji, w której wskazany przepis w jednym momencie wejdzie w życie oraz utraci moc obowiązującą (przy czym przepis o utracie mocy obowiązującej wejdzie z mocą wsteczną). W związku z tym, należy zastanowić się czy dodawanie art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a jest w ogóle celowe oraz rozważyć wprowadzenie poprawki w rezultacie, której do systemu zostanie dodany art. 103 ust. 1 pkt 1a jedynie w zakresie lit. b.

Drugim możliwym, ale jak się wydaje mniej racjonalnym rozwiązaniem, jest rezygnacja z *vacatio legis* i dodanie art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a oraz art. 11 do systemu z dniem ogłoszenia ustawy. W tym przypadku należy mieć jednak na względzie, że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych ustawodawca może zrezygnować z okresu

dostosowawczego, jeżeli ważny interes państwa tego wymaga i zasada demokratycznego państwa prawnego nie stoi temu na przeszkodzie. Skutkiem takiego rozwiązania będzie obowiązywanie dodawanego przepisu przez bardzo krótki okres (zapewne kilku dni).

Ponadto należy zauważyć, iż art. 12 pkt 1 będzie poprawny, ale tylko pod warunkiem, że ustawa zostanie ogłoszona przed dniem 20 stycznia 2010 r. Jeżeli ogłoszenie nastąpi po dniu 20 stycznia 2010 r. (czego wykluczyć nie można) będzie to oznaczało, że przepisy wskazane w tym punkcie wejdą w życie z mocą wsteczną. W takim przypadku część przepisu o wejściu w życie mogłaby być uznana za niekonstytucyjną, dotyczy to przede wszystkim wejścia w życie art. 103 ust. 1 pkt 1b lit. b (jest to przepis przewidujący karę pieniężną). W przypadku ogłoszenia ustawy po dniu 20 stycznia 2010 r. przepisy wymienione w art. 12 ust. 1 powinny wejść w życie najwcześniej z dniem ich ogłoszenia, z zastrzeżeniem poczynionym w poprzednim akapicie, a dotyczącym wymogów rezygnacji z *vacatio legis*.

Propozycja poprawek (przy założeniu, że publikacja ustawy nastąpi przed dniem 20 stycznia 2010 r.)

Lepsze rozwiązanie

- w art. 1 w pkt 49 w lit. a w tiret drugim, pkt 1a otrzymuje brzmienie:

"1a) nie przestrzega wymagań w zakresie znakowania aromatów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 2,";

- art. 11 otrzymuje brzmienie:

"Art. 11. Przepis art. 103 ust. 1 pkt 1a ustawy, o której mowa w art. 1, dodany niniejszą ustawą, traci moc z dniem 20 stycznia 2011 r.";

ALBO

Gorsze rozwiązanie

- w art. 12 przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) art. 1 pkt 49 lit a tiret drugie, w zakresie dotyczącym art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a, oraz art. 11, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,";

ALBO (przy założeniu, że publikacja ustawy nastąpi po dniu 20 stycznia 2010 r.)

- w art. 1 w pkt 49 w lit. a w tiret drugim, pkt 1a otrzymuje brzmienie:

"1a) nie przestrzega wymagań w zakresie znakowania aromatów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 2,";

- art. 11 otrzymuje brzmienie:

"Art. 11. Przepis art. 103 ust. 1 pkt 1a ustawy, o której mowa w art. 1, dodany niniejszą ustawą, traci moc z dniem 20 stycznia 2011 r.";

- w art. 12 w pkt 1 wyrazy "20 stycznia 2010 r." zastępuje się wyrazem "ogłoszenia";

14) art. 3 pkt 2, art. 9 ust. 2b – na mocy opiniowanej ustawy zostanie utworzony Zespół do spraw Suplementów Diety, do jego zadań należeć będzie m.in. przygotowanie listy składników roślinnych z uwzględnieniem ich maksymalnych dawek w suplementach diety oraz określanie maksymalnych dawek witamin i składników mineralnych w zalecanej dziennej porcji w suplementach diety, powyżej których wykazują one działanie lecznicze. W związku z tym, nasuwa się pytanie o charakter prawny listy i maksymalnych dawek określonych przez Zespół (w uzasadnieniu projektu brak jest informacji na ten temat) w szczególności, czy będą one wiążące dla podmiotów działających na rynku spożywczym, czy też będą miały jedynie charakter pomocniczy (niewiążący) dla Głównego Inspektora Sanitarnego. Jeżeli podmioty działające na rynku spożywczym będą musiały przestrzegać "ustaleń" Zespołu, a więc będą one ingerowały w prawa podmiotów działających na rynku spożywczym, konieczne jest nadanie tym ustaleniom mocy przepisów powszechnie obowiązujących (np. rozporządzenie ministra właściwego do spraw zdrowia wydane na podstawie szczegółowego przepisu upoważniającego). Ewentualne kształtowanie sytuacji prawnej podmiotu w oparciu o akty niemające mocy powszechnie obowiązującej może być uznane za niezgodne z konstytucyjnymi zasadami m.in.: lojalności państwa wobec obywatela (zasada bezpieczeństwa prawnego), wyłączności ustawy w sferze ograniczenia wolności działalności gospodarczej oraz hierarchicznej budowy systemu aktów prawnych.

15) art. 3 pkt 3 lit. a, art. 31 ust. 1 – propozycja poprawki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

- w art. 3 w pkt 3 w lit. a, w ust. 1 wyraz "określonej" zastępuje się wyrazem "prowadzonej";

16) art. 9 – w związku z tym, iż dotychczas nie wydano rozporządzeń na podstawie art. 28 ust. 3, art. 39 i art. 73 ust. 5 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia przepis przejściowy nie może utrzymywać w mocy czegoś, czego nie ma. W związku z tym oraz kierując się § 33 Zasad techniki prawodawczej należałoby usunąć z przepisu czasowo

utrzymującego w mocy dotychczasowe rozporządzenia przepisy na podstawie, których nie wydano aktów wykonawczych. Dodatkowo w związku z tym, że zmiana przepisu upoważniającego zawartego w art. 10 nastąpi z dniem 20 stycznia 2010 r. w tym samym terminie musi wejść w życie przepis czasowo utrzymujący w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowej delegacji. W przypadku, jeżeli art. 9 wszedłby w życie po 20 stycznia 2010 r. (co jest wielce prawdopodobne) nie obniósłby on w odniesieniu do delegacji zawartej w art. 10 skutku założonego przez prawodawcę (nie miałby on co utrzymać w mocy, ponieważ dotychczasowe rozporządzenie utraci wcześniej moc obowiązującą).

Propozycja poprawek:

- art. 9 otrzymuje brzmienie:

"Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 31 ust. 4, art. 44 i art. 70 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 31 ust. 6, art. 44 i art. 70 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.";

- po art. 9 dodaje się art. 9a brzmieniu:

"Art. 9a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 10 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.";

- w art. 12 w pkt 1 wyraz "które" zastępuje się wyrazami "oraz art. 9a, które".

Jakub Zabielski

Główny legislator